

ד. מתן ארבע במתן ארבע – ייתנו במתן ארבע. בכוסות נפרדים – יתן מתן ארבע מכל כוס. ולדעת הסובר 'אין בילה' – גם בכוס אחת צריך לתת שיעור שיצא מן הספק, שבודאי ניתן מכולם.

ה. מתן ארבע במתנה אחת – לר' אליעזר: יתנו במתן ארבע. והעודף – רואין כאילו הוא מים. לר' יהושע: יתן מתנה אחת בלבד וכשר – בין בכוס אחת בין בכוסות נפרדות. ולדעת האומר 'אין בילה', צריך לתת באופן שיצא מן הספק, שודאי ניתן מדמי כולן, וכנ"ל.

משמע מתוך הסוגיא שאם נתערב בכדי מתנה אחת במתן ארבע, אף לרבי יהושע יתן ארבע, שאין כאן בל תוסיף מפני שאין בתערובת אלא בכדי מתנה אחת. ובתוס' מבואר שזה רק למאן דאמר אין בילה, ומשום שאפשר שנותן מדם מתנה אחת לבדו, הלכך מפני הספק אין לחוש משום בל תוסיף, אבל למ"ד יש בילה אסור.

דף פ

קכח. מי חטאת שנתערב בהם מעט מים רגילים – האם כשרים להזאה, וכיצד?

מים שנפלו למי חטאת המקודשים, מן התורה בטל המיעוט ברוב וכשר, אלא שהחמירו חכמים במי חטאת שאין המיעוט בטל (תוס' ולר' יהודה, מין במינו אינו בטל) שאין המיעוט בטל.

ואולם לדעת הסובר הזאה צריכה שיעור ויש בילה יש לומר שמהתורה פסול כיון שבכל הזאה

מעורבים מים פסולים וא"כ חסר שיעור הזאה, ואין המיעוט משלים לשיעור הרוב (קן אורה).

לדברי חכמים נפסלו המים, כי סוברים הזאה צריכה שיעור ושמא בהזאתו נחסר שיעור מי החטאת.

ולדעתם שתי הזאות אינן מצטרפות להשלים שיעור הזאה. רבי אליעזר אומר: יזה שתי הזאות.

ושלש דעות בהסבר שיטת ר' אליעזר; –

ריש לקיש; ר"א סובר יש בילה במשקין והזאה צריכה שיעור מסוים (ולא נתפרש מהו. תו"י יומא) ושתי

הזאות מצטרפות להשלים שיעור הזאה, הלכך אם נתערבו מחצה מי חטאת (וכ"ש רוב. רש"י) עם מים

אחרים – נותן שתי הזאות, שבודאי בין הכל יש שיעור הזאה.

ואם יש רוב ממים אחרים – אפשר שפסול (חזו"א).

רבא; הזאה אינה צריכה שיעור ויש בילה במשקין, ומן הדין היה די בהזאה אחת, שודאי יש בה טיפת מי

חטאת – אלא שקנסו חכמים שלא יהנה מן התוספת, והצריכוהו להוות עוד.

רב אשי; סובר ר' אליעזר 'אין בילה' ולעולם יש לחוש שמא מזה ממים פסולים ולא ממני החטאת, אלא

שאם נתערב כלשהו יזה שתיים, שאז ודאי יש מי חטאת בהזאתו מלבד מן המים הפסולים.

א. הלכה כחכמים שתערובת מים פוסלת (רמב"ם טומאת מת ט, ח). ומאידך כתב הרמב"ם (י, ח, יב, א)

שאין שיעור למים (וכחכמים דלהלן זג. כהסבר רבא שם), אלא די במשהו מן המים ליפול על הטמא

ולטהרו. [יש מפרשים דבריו שא"צ שיעור במים הנופלים אך צריך שיעור במים שבאזוב,

הלכך כשיש תערובת מים אחרים חסר מהשיעור שבאזוב ופסול (עפ"י ר"י קורקוס). וי"מ שאע"פ

שלהלכה אין צריך שיעור, תערובת מים פוסלת הכל (ע' קר"א וחזו"א). וי"מ שהרמב"ם נקט

כרבא שא"צ שיעור וקנסא הוא, וסובר שחכמים קנסו יותר, לפסול כל המים (ע' שפ"א).

ב. להלכה יש בילה.

ג. יש מפרשים דברי רבי אליעזר [דלא כפרש"י]: יזה שתי הזאות חוץ לכלי, ובוזה יתכשרו שאר

המים שבכלי (עפ"י פירוש המשנה לרמב"ם). והטעם, אם משום קנס, כרבא (עפ"י תוס' חדשים

והדושי מהרי"ח, או שר"א הולך לשיטתו בתערובת אברים שקרב אחד מהם, לתלות בפסול, ואמר רבי אלעזר לא הכשיר ר"א אלא שנים שנים – אף כאן כשמשליך שתיים החוצה אנו תולים לומר שהם היו הפסולים (ע' במפרשים כאן).

דף פא

- קכט. א. שפיכת שיריים על היסוד – האם מתקיימת בשפיכה על קיר המזבח התחתון?
 ב. שיירי דם החטאת שנתערבו עם דם העולה – כיצד יעשה?
 ג. דם חטאת חיצונית שנתערב עם שירי דם חטאת פנימית, ולא נמלך ונתן מתנות על מזבח החיצון – מה יעשה בשירי הדם, והאם עלו לו הקרבנות לחובתו?
 ד. מנין שאין העולין (על המזבח) מבטלים זה את זה?
 ה. מנין שאין תמורת הבכור קרבה?
- א. נחלקו אמוראים האם שירים צריכין 'איצטבא', כלומר לשפכם על משטח היסוד ממש, או אפשר לשפוך על קיר המזבח בחלקו התחתון ומשם יגיע הדם ליסוד.
 מדברי הרמב"ם נראה לכאורה שפסק שאם נתן על הקיר – יצא בדיעבד ידי שפיכת שירים (כ"כ בזבח תודה. וע' חזו"א יח, י; או"ש פסוה"מ ב, יא–יב).
- ב. שיירי דם חטאת שנתערבו עם דם העולה; לאביי ולרבי שמעון בן לקיש, בין לר"א בין לחכמים ישפוך על היסוד, כי מקום עולה – מקום שירים.
 התוס' צדדו שזה מדובר רק כשנתן כבר על קרן צפונית מזרחית. ושוב כתבו ש"ל שאין חילוק בדבר. וכתב ב'קין אורה' שכן עיקר.
 ולרב יוסף וכן רבי יוחנן ואיתימא רבי אלעזר – עדיין היא מחלוקת, ולחכמים – יישפך לאמה, כי מקום השירים על היסוד ממש ולא על הקיר. ולר' אליעזר, נתן בתחילה על הקיר ורואין את דם החטאת כאילו הוא מים, ואח"כ שופך על היסוד.
 פסק הרמב"ם כדעה אחרונה וכחכמים, שיישפך לאמה.
- ג. דם חטאת חיצונית שנתערב בשירי דם חטאת פנימית, ונתן מתנות הדם על המזבח החיצון – ישפוך עתה על היסוד ועלו לו שתי החטאות. ואפילו למ"ד שפיכת שירים של חטאות פנימיות מעכבת – חסרונו אינו מעכב, הלכך אע"פ שנתן מהם על עליונו של מזבח החיצון והרי נחסרו – לא פסל.
- ד. העולים שנתערבו זה בזה אינם בטלים במיעוטן (הלכך דם זבחים שנתערבו נותנו על המזבח ועלו כולם לחובתו). תנא אחד דרש מדם הפר ודם השעיר, שאע"פ שמערבן והלא דם הפר מרובה – לא נתבטל דם השעיר ועדיין שמו עליו. [ורבי יהודה למד מכאן לכל מקום שמין במינו אינו בטל. ע' מנחות כב. וער"ן גדרים נב]. ואולם יש סוברים שאין מערבים אותם בשביל נתינתם על קרנות המזבח, והם דורשים מקדש הם שנאמר בכבור, שאם נתערב דם הבכורות בדמים אחרים – נשארים בהויתם וייקרב. ויש תנא שלישי שדרש מיתור הדם... הדם האמור בקרבן עולה, לומר שאע"פ שנתערב בדם זבחים אחרים – יורקנו.